

10

ΚΒΑΝΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΩΣ
 ΗΜ ΠΕΔΙΟΥ - ΔΙΑΣΤΑΘΜΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
 ΚΒΑΝΤΩΣΗ ΗΜ ΠΕΔΙΟΥ

Στην ημικλασική προσέγγιση για το ΗΜ πεδίο χρησιμοποιούμε τη γλώσσα των δυναμικών μεγεθών \vec{E}, \vec{B} .

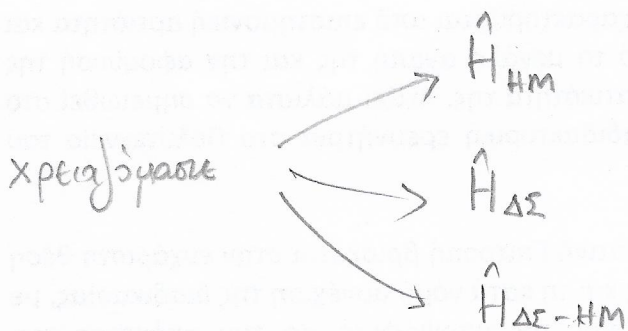
Υποθέτουμε το πλάτος του \vec{E} (και του \vec{B}) σταθερό:

ή απερίφραση \hat{H} ή έκπομπή να μην επηρεάζει το πλάτος του πεδίου.

Για να ισχύει κάτι τέτοιο θα πρέπει η ΗΜ ακτινοβολία να είναι πυκνή.

Τώρα θα χρησιμοποιήσουμε τη γλώσσα του αριθμού των φωτονίων

Πρέπει να βρούμε για έκφραση της Χαμιλτονιανής του ΗΜ πεδίου που να επηρεάζει το μετασχηματισμό της στη γλώσσα του αριθμού των φωτονίων αντί της γλώσσας των \vec{E}, \vec{B} .

Σπινόρας (spinor) Σπίνωρ = διάνυσμα στίβου

για ΔΣ έχει 2 συνιστώσες $\begin{pmatrix} \alpha \\ \beta \end{pmatrix}$

για ΤΣ έχει 3 συνιστώσες $\begin{pmatrix} \alpha \\ \beta \\ \delta \end{pmatrix}$

Ορισμοί

$$|\phi\rangle = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = |0\rangle$$

απουσία ηλεκτρονίου στο ΔΣ
ένέργεια μηδενική

$$|\downarrow\rangle = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = |1\rangle$$

ηλεκτρόνιο στην κάτω στάθμη
ένέργεια E_1

$$|\uparrow\rangle = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = |2\rangle$$

ηλεκτρόνιο στην άνω στάθμη
ένέργεια E_2

έρμιτιανός συζυγής or Hermitian conjugate
 A^\dagger conjugate transpose or Hermitian transpose
 $(A^\dagger)_{ij} = A^*_{ji}$ † dagger σκέλετο

$$E_2 - E_1 := \hbar \Omega$$

$$\hat{S}_+ = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{S}_- = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{S}_+^\dagger = \hat{S}_-$$

$$\hat{S}_+ |0\rangle = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = |0\rangle$$

καμία δράση $\hat{S}_+ |0\rangle = |0\rangle$

$$\hat{S}_+ |1\rangle = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = |2\rangle$$

το ανεβάζει $\hat{S}_+ |\downarrow\rangle = |\uparrow\rangle$

$$\hat{S}_+ |2\rangle = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = |0\rangle$$

το πετά 'έξω $\hat{S}_+ |\uparrow\rangle = |0\rangle$

$$\hat{S}_- |0\rangle = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = |0\rangle$$

καμία δράση $\hat{S}_- |0\rangle = |0\rangle$

$$\hat{S}_- |1\rangle = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = |0\rangle$$

το πετά 'έξω $\hat{S}_- |\downarrow\rangle = |0\rangle$

$$\hat{S}_- |2\rangle = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = |1\rangle$$

το κατεβάζει $\hat{S}_- |\uparrow\rangle = |\downarrow\rangle$

\hat{S}_+ τελεστής αναβίβασης
raising operator

\hat{S}_- τελεστής καταβίβασης
lowering operator

πίνακες Pauli

και σχέσεις τους με τους \hat{S}_+, \hat{S}_-

$$\hat{\sigma}_x = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \quad \hat{\sigma}_y = \begin{pmatrix} 0 & -i \\ i & 0 \end{pmatrix} \quad \hat{\sigma}_z = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$$

• $[\hat{\sigma}_x, \hat{\sigma}_y] = 2i\hat{\sigma}_z$ καθώς και οι κυκλικές εναλλαγές των

π.χ. $\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 0 & -i \\ i & 0 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0 & -i \\ i & 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} i & 0 \\ 0 & -i \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} -i & 0 \\ 0 & i \end{pmatrix} = 2i \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$

• $\hat{\sigma}_x^2 = \hat{\sigma}_y^2 = \hat{\sigma}_z^2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \hat{I}$

• $\{\hat{\sigma}_x, \hat{\sigma}_y\} = \{\hat{\sigma}_y, \hat{\sigma}_z\} = \{\hat{\sigma}_z, \hat{\sigma}_x\} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \hat{0}$

Δηλαδή οι πίνακες Pauli αντιμετατίθενται.

$$\begin{aligned} \text{π.χ. } \hat{\sigma}_x \hat{\sigma}_y + \hat{\sigma}_y \hat{\sigma}_x &= \hat{0} \Rightarrow \hat{\sigma}_x \hat{\sigma}_y = -\hat{\sigma}_y \hat{\sigma}_x \\ \hat{\sigma}_y \hat{\sigma}_z + \hat{\sigma}_z \hat{\sigma}_y &= \hat{0} \Rightarrow \hat{\sigma}_y \hat{\sigma}_z = -\hat{\sigma}_z \hat{\sigma}_y \\ \hat{\sigma}_z \hat{\sigma}_x + \hat{\sigma}_x \hat{\sigma}_z &= \hat{0} \Rightarrow \hat{\sigma}_z \hat{\sigma}_x = -\hat{\sigma}_x \hat{\sigma}_z \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{π.χ. } \hat{\sigma}_x \hat{\sigma}_y &= \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & -i \\ i & 0 \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} i & 0 \\ 0 & -i \end{pmatrix} \\ \hat{\sigma}_y \hat{\sigma}_x &= \begin{pmatrix} 0 & -i \\ i & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} -i & 0 \\ 0 & i \end{pmatrix} \end{aligned}$$

• $\hat{S}_+ \hat{S}_- = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$

$\hat{S}_- \hat{S}_+ = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$

$\hat{S}_+ \hat{S}_- + \hat{S}_- \hat{S}_+ = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \hat{I} \quad \Rightarrow \{\hat{S}_+, \hat{S}_-\} = \hat{I}$

$\hat{S}_+ \hat{S}_- - \hat{S}_- \hat{S}_+ = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix} = \hat{\sigma}_z \quad \Rightarrow [\hat{S}_+, \hat{S}_-] = \hat{\sigma}_z$

$\hat{S}_+ + \hat{S}_- = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \hat{\sigma}_x$

$\hat{S}_+ - \hat{S}_- = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{pmatrix} = i \begin{pmatrix} 0 & -i \\ i & 0 \end{pmatrix} = i\hat{\sigma}_y$

$$\hat{S}_+ + \hat{S}_- = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \hat{\sigma}_x$$

$$\left. \begin{aligned} \hat{S}_+ \hat{S}_- &= \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \\ \hat{S}_- \hat{S}_+ &= \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \dots \text{μόλις} \\ \text{τα ξινάμε...}$$

$$\hat{S}_+ \hat{S}_- + \hat{S}_- \hat{S}_+ = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \hat{\mathbb{I}}$$

Ποροδομε να το γράψουμε και στη μορφή $\{\hat{S}_+, \hat{S}_-\} = \hat{\mathbb{I}}$

$\{A, B\} = AB + BA$ άγκυλη Poisson ή αντιμεταθετική anticommuntator

$[A, B] = AB - BA$ μεταθετική commutator

οταν $\{A, B\} = 0 \Rightarrow AB + BA = 0 \Rightarrow AB = -BA$
 αντιμεταθετική ιδιότητα
 anticommutative property

οταν $[A, B] = 0 \Rightarrow AB - BA = 0 \Rightarrow AB = BA$
 μεταθετική ιδιότητα
 commutative property

Οι σχέσεις αντιμεταθετικότητας - δημιουργίας / καταβίβσεως - άναβίβσεως

σχέσεις αντιμεταθετικότητας ακολουθούν των φερμιόνων π.χ. τα ηλεκτρόνια
 anticommutative relations fermions electrons

σχέσεις μεταθετικότητας ακολουθούν των μποζόνων π.χ. τα φωτόνια
 commutative relations bosons photons

Η Χαμιλιτονιανή των ΔΣ είναι

$$\hat{H}_{\Delta\Sigma} = E_2 \hat{S}_+ \hat{S}_- + E_1 \hat{S}_- \hat{S}_+ = E_2 \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} + E_1 \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} E_2 & 0 \\ 0 & E_1 \end{pmatrix}$$

άρσος

$$\begin{pmatrix} E_2 & 0 \\ 0 & E_1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} E_2 \\ 0 \end{pmatrix} = E_2 \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

↑ ιδιοδιάνοση ↑ ιδιοτιμή ↑ ιδιοδιάνοση

— $E_2 = E_1 + \hbar\Omega$
— E_1

$$\begin{pmatrix} E_2 & 0 \\ 0 & E_1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ E_1 \end{pmatrix} = E_1 \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

↓ ιδιοδιάνοση ↓ ιδιοτιμή ↓ ιδιοδιάνοση

$$\hat{H}_{\Delta\Sigma} = E_2 \hat{S}_+ \hat{S}_- + E_1 \hat{S}_- \hat{S}_+$$

• Αν θέσουμε $E_1 = 0 \Rightarrow E_2 = \hbar\Omega$ γίνεται

$$\hat{H}_{\Delta\Sigma} = \hbar\Omega \hat{S}_+ \hat{S}_-$$

— $E_2 = \hbar\Omega$
— E_1 μηδέν

• Αν θέσουμε $\frac{E_2}{E_1}$ μηδέν $E_2 = +\frac{\hbar\Omega}{2}$ $E_1 = -\frac{\hbar\Omega}{2}$

$$\hat{H}_{\Delta\Sigma} = \frac{\hbar\Omega}{2} \hat{S}_+ \hat{S}_- - \frac{\hbar\Omega}{2} \hat{S}_- \hat{S}_+ = \frac{\hbar\Omega}{2} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} - \frac{\hbar\Omega}{2} \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \frac{\hbar\Omega}{2} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix}$$

$$\hat{H}_{\Delta\Sigma} = \frac{\hbar\Omega}{2} \hat{\sigma}_z$$

ή μορφή των $\hat{H}_{\Delta\Sigma}$ ως άρσος των Jaynes - Cummings

Ο τελεστής $\hat{S}_+ \hat{S}_-$ μετρά τον αριθμό των ηλεκτρονίων στην ΑΝΩ ΣΤΑΘΜΗ

αφού

$$\hat{S}_+ \hat{S}_- \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = 1 \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \quad \hat{S}_+ \hat{S}_- |\uparrow\rangle = 1 |\uparrow\rangle$$

$$\hat{S}_+ \hat{S}_- \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = 0 \cdot \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \quad \hat{S}_+ \hat{S}_- |\downarrow\rangle = 0 |\downarrow\rangle$$

Ο τελεστής $\hat{S}_- \hat{S}_+$ μετρά τον αριθμό των ηλεκτρονίων στην ΚΑΤΩ ΣΤΑΘΜΗ

αφού

$$\hat{S}_- \hat{S}_+ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = 0 \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \quad \hat{S}_- \hat{S}_+ |\uparrow\rangle = 0 |\uparrow\rangle$$

$$\hat{S}_- \hat{S}_+ \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = 1 \cdot \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \quad \hat{S}_- \hat{S}_+ |\downarrow\rangle = 1 |\downarrow\rangle$$

ΆΛΛΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

$$(\hat{S}_+)^{\dagger} = \hat{S}_-$$

$$\{\hat{S}_+, \hat{S}_+\} = \{\hat{S}_+, \hat{S}_-\} = \hat{S}_+ \hat{S}_- + \hat{S}_- \hat{S}_+ = \hat{\mathbb{I}}$$

$$\{\hat{S}_-, \hat{S}_-\} = \{\hat{S}_-, \hat{S}_+\} = \hat{S}_- \hat{S}_+ + \hat{S}_+ \hat{S}_- = \hat{\mathbb{I}}$$

$$\{\hat{S}_+, \hat{S}_-\} = \hat{S}_+ \hat{S}_- + \hat{S}_- \hat{S}_+ = 2 \hat{S}_+ \hat{S}_+ = 2 \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = 2 \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \hat{0}$$

$$\{\hat{S}_-, \hat{S}_-\} = \hat{S}_- \hat{S}_- + \hat{S}_- \hat{S}_- = 2 \hat{S}_- \hat{S}_- = 2 \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = 2 \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \hat{0}$$

Ο \hat{S}_+ είναι τελεστής αναβίβασης (raising operator)

διότι αναβιβάζει την ενέργεια

δημιουργώντας ηλεκτρόνιο με ενέργεια $\hbar\Omega$

έξ $0\bar{0}$ και η όνομασία

τελεστής δημιουργίας (creation operator).

Ο \hat{S}_- είναι τελεστής καταβίβασης (lowering operator)

διότι καταβιβάζει την ενέργεια

καταστέφοντας ηλεκτρόνιο με ενέργεια $\hbar\Omega$

έξ $0\bar{0}$ και η όνομασία

τελεστής καταστροφής (annihilation operator)

Επειδή τα ηλεκτρόνια είναι φερμιόνια,

ίσχύει η απαγορευτική αρχή του Pauli

δηλ. μπορούμε να έχουμε μόνο ένα ηλεκτρόνιο με ενέργεια $\hbar\Omega$

(άχουμε το spin σε όλα αυτά το γράμμα)

ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΝΤΙΜΕΤΑΘΕΣΕΩΣ ΦΕΡΜΙΟΝΙΩΝ ο.χ. ηλεκτρονίων

\hat{a}_i τελεστής καταστροφής φερμιονίου στην κατάσταση i

\hat{a}_i^\dagger τελεστής δημιουργίας φερμιονίου στην κατάσταση i

Για τα φερμιόνια ισχύουν οι σχέσεις αντιμεταθετικότητας

$$\{\hat{a}_i, \hat{a}_j^\dagger\} = \delta_{ij}$$

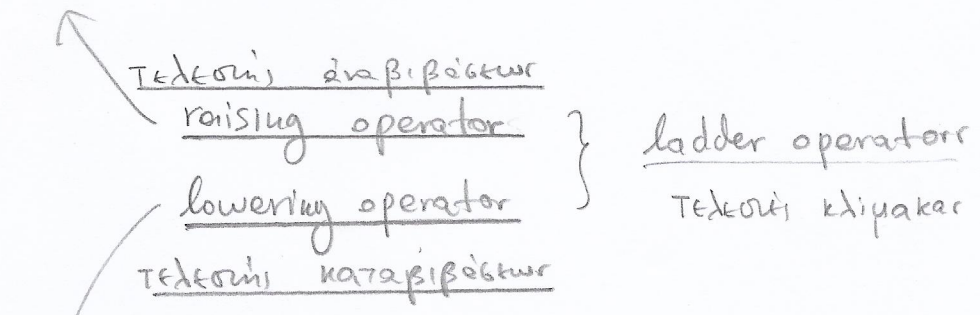
$$\{\hat{a}_i, \hat{a}_j\} = 0$$

$$\{\hat{a}_i^\dagger, \hat{a}_j^\dagger\} = 0$$

$$\{\hat{a}_i^\dagger, \hat{a}_j^\dagger\} = 0 \Rightarrow \{\hat{a}_r^\dagger, \hat{a}_r^\dagger\} = 0 \Rightarrow 2 \hat{a}_r^\dagger \hat{a}_r^\dagger = 0 \Rightarrow \underline{\underline{\hat{a}_r^\dagger \hat{a}_r^\dagger = 0}}$$

το όμοιο συμβαίνει αν δεν μπορούμε να βρούμε δύο φερμιόνια στην ίδια κατάσταση, το όμοιο είναι η αναγορευτική αρχή Pauli.

συχνά καλείται πλεονική δημιουργία στη κβ. Μηχ.
creation operator

συχνά καλείται τελεστής καταστροφής στη κβαντ. Μηχ.
annihilation operator

Σε πολλές περιοχές της φυσικής και της χημείας, η χρήση αυτών των τελεστών στη κυματοδυναμική γίνεται δευτερεύουσα κβαντοποίηση
second quantization

$$|x\rangle = \begin{pmatrix} \alpha \\ \beta \end{pmatrix} \begin{matrix} \uparrow \text{πάνω} \\ \downarrow \text{κάτω} \end{matrix}$$

$$\langle x| = (\alpha^* \quad \beta^*) \begin{matrix} \leftarrow \text{αριστερά} \\ \rightarrow \text{δεξιά} \end{matrix}$$

στοιχειώδεις

διεγέρσεις

από τη θεμελιώδη

κατάσταση

$$|\downarrow\rangle = |1\rangle = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$\langle\downarrow| = \langle 1| = (0 \quad 1)$$

$$\langle\downarrow|\downarrow\rangle = (0 \quad 1) \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = 1$$

$$|\uparrow\rangle = |2\rangle = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\langle\uparrow| = \langle 2| = (1 \quad 0)$$

$$\langle\uparrow|\uparrow\rangle = (1 \quad 0) \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = 1$$

elementary
excitations
from
ground state

μετά

$$\hat{a}_{12}^\dagger := |\uparrow\rangle\langle\downarrow| = |2\rangle\langle 1| = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} (0 \quad 1) = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \hat{S}_+$$

πρώτα

$$\hat{a}_{12} := |\downarrow\rangle\langle\uparrow| = |1\rangle\langle 2| = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} (1 \quad 0) = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} = \hat{S}_-$$

"Αρα η Χαμιλτονιανή $\hat{H}_{\Delta\Sigma} = \hbar\Omega \hat{S}_+ \hat{S}_-$ πράγεται

$$\begin{aligned} \hat{H}_{\Delta\Sigma} &= \hbar\Omega \hat{a}_{12}^\dagger \hat{a}_{12} = \hbar\Omega |\uparrow\rangle\langle\downarrow|\downarrow\rangle\langle\uparrow| = \hbar\Omega |\uparrow\rangle\langle\uparrow| \\ &= \hbar\Omega |2\rangle\langle 1|1\rangle\langle 2| = \hbar\Omega |2\rangle\langle 2| \\ &= \hbar\Omega \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} (0 \quad 1) \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} (1 \quad 0) = \hbar\Omega \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

"Αρα έχουμε τις επαλληλίζουσες πράξεις $= \hbar\Omega \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$

$$\begin{aligned} \hat{H}_{\Delta\Sigma} &= \hbar\Omega \hat{S}_+ \hat{S}_- = \hbar\Omega \hat{a}_{12}^\dagger \hat{a}_{12} = \hbar\Omega |\uparrow\rangle\langle\uparrow| = \hbar\Omega |2\rangle\langle 2| \\ &= \hbar\Omega \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} (1 \quad 0) = \hbar\Omega \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \hbar\Omega & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Γενικώς:

$$\hat{a}_{\mu\nu} := |\mu\rangle\langle\nu| \Leftrightarrow \hat{a}_{\mu\nu}^\dagger = |\nu\rangle\langle\mu|$$

$$\hat{a}_{12}^{\dagger} |\uparrow\rangle = |\uparrow\rangle \langle \downarrow | \uparrow \rangle = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} 0 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = |\emptyset\rangle \quad 9$$

$$\text{εναλλακτικώς} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = |\emptyset\rangle$$

$$\hat{a}_{12}^{\dagger} |\downarrow\rangle = |\uparrow\rangle \langle \downarrow | \downarrow \rangle = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} 1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = |\uparrow\rangle$$

$$\text{εναλλακτικώς} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = |\uparrow\rangle$$

$$\hat{a}_{12}^{\dagger} |\emptyset\rangle = |\uparrow\rangle \langle \downarrow | \emptyset \rangle = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} 0 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = |\emptyset\rangle$$

$$\text{εναλλακτικώς} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} = |\emptyset\rangle$$

$$\hat{a}_{12} |\uparrow\rangle = |\downarrow\rangle \langle \uparrow | \uparrow \rangle = \dots = |\downarrow\rangle$$

$$\hat{a}_{12} |\downarrow\rangle = |\downarrow\rangle \langle \uparrow | \downarrow \rangle = \dots = |\emptyset\rangle$$

$$\hat{a}_{12} |\emptyset\rangle = |\downarrow\rangle \langle \uparrow | \emptyset \rangle = \dots = |\emptyset\rangle$$

παρομοίως θα γράψουμε

$$\hat{a}_{21} := |\uparrow\rangle \langle 1| = \hat{a}_{12}^{\dagger}$$

$$\hat{a}_{21}^{\dagger} := |\downarrow\rangle \langle 2| = \hat{a}_{12}$$

$$|x\rangle = \begin{pmatrix} \alpha \\ \beta \\ \gamma \end{pmatrix}$$

$$\langle x| = (\alpha^* \ \beta^* \ \gamma^*)$$

ΓΕΥΚΩΣ:

$$\hat{a}_{\mu\nu} = |\mu\rangle\langle\nu|$$

$$\hat{a}_{\mu\nu}^\dagger = |\nu\rangle\langle\mu|$$

ΤΣ

10

$$\hat{a}_{12}^\dagger := |2\rangle\langle 1| = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} (0 \ 0 \ 1) = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{12} := |1\rangle\langle 2| = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} (0 \ 1 \ 0) = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{13}^\dagger := |3\rangle\langle 1| = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} (0 \ 0 \ 1) = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{13} := |1\rangle\langle 3| = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} (1 \ 0 \ 0) = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{12}^\dagger |1\rangle = |2\rangle\langle 1|1\rangle = |2\rangle \quad \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{12} |2\rangle = |1\rangle\langle 2|2\rangle = |1\rangle \quad \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{13}^\dagger |1\rangle = |3\rangle\langle 1|1\rangle = |3\rangle \quad \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{13} |3\rangle = |1\rangle\langle 3|3\rangle = |1\rangle \quad \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{13}^\dagger |3\rangle = |3\rangle\langle 1|3\rangle = |0\rangle \quad \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{12}^{\dagger} |3\rangle = |2\rangle \langle 1|3\rangle = |2\rangle \cdot 0 = |0\rangle$$

$$\begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{12}^{\dagger} |3\rangle = |1\rangle \langle 2|3\rangle = |1\rangle \cdot 0 = |0\rangle$$

$$\begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{13}^{\dagger} |2\rangle = |3\rangle \langle 1|2\rangle = |3\rangle \cdot 0 = |0\rangle$$

$$\begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{a}_{13}^{\dagger} |2\rangle = |1\rangle \langle 3|2\rangle = |1\rangle \cdot 0 = |0\rangle$$

$$\begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{H}_{\pi} = \hbar \Omega_{12} \hat{a}_{12}^{\dagger} \hat{a}_{12} + \hbar \Omega_{13} \hat{a}_{13}^{\dagger} \hat{a}_{13}$$

$$= \hbar \Omega_{12} \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} + \hbar \Omega_{13} \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$= \hbar \Omega_{12} \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} + \hbar \Omega_{13} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} =$$

$$\begin{pmatrix} \hbar \Omega_{13} & 0 & 0 \\ 0 & \hbar \Omega_{12} & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$\hat{H}_{\pi} = \hbar \Omega_{12} |2\rangle \langle 1| \langle 1| \langle 2| + \hbar \Omega_{13} |3\rangle \langle 1| \langle 1| \langle 3|$$

$$= \hbar \Omega_{12} |2\rangle \langle 2| + \hbar \Omega_{13} |3\rangle \langle 3|$$

$$\hat{a}_{23} = |2\rangle \langle 3| = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \quad \hat{a}_{23} |3\rangle = |2\rangle$$

$$\hat{a}_{23}^{\dagger} = |3\rangle \langle 2| = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \quad \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \quad \hat{a}_{23}^{\dagger} |2\rangle = |3\rangle$$

$$\hat{a}_{21} = |2\rangle \langle 1| = \hat{a}_{12}^{\dagger} \quad \hat{a}_{31} = |3\rangle \langle 1| = \hat{a}_{13}^{\dagger}$$

$$\hat{a}_{21}^{\dagger} = |1\rangle \langle 2| = \hat{a}_{12} \quad \hat{a}_{31}^{\dagger} = |1\rangle \langle 3| = \hat{a}_{13}$$

$$\hat{a}_{32} = |3\rangle \langle 2| = \hat{a}_{23}^{\dagger}$$

$$\hat{a}_{32}^{\dagger} = |2\rangle \langle 3| = \hat{a}_{23}$$